

บทที่ 6

ความคิดเห็นของชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษที่มีต่อข่าวโทรทัศน์

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิจัยในส่วนของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างชาวชนบทในจังหวัดศรีสะเกษที่มีต่อข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบัน โดยข้อมูลส่วนนี้ได้มาจากการสนทนากลุ่มและจำแนกออกได้ดังนี้ คือ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อข่าวจากส่วนกลาง (ข่าวที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, 11และไอทีวี)
 - 1.1 ความคิดเห็นที่มีต่อข่าวระดับประเทศ
 - 1.2 ความคิดเห็นที่มีต่อข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาค
 - 1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อข่าวที่ค่อนข้างใกล้ชิดและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. ความคิดเห็นที่มีต่อข่าวท้องถิ่น (ข่าวที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง11 ศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 จ.อุบลราชธานีในเวลา 17.00-17.30 นาฬิกา)

ความคิดเห็นที่มีต่อข่าวจากส่วนกลาง

ข่าวจากส่วนกลางในที่นี้ หมายถึง ข่าวที่ผลิตและแพร่ภาพออกอากาศโดยสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, ช่อง5, ช่อง7, ช่อง9, ช่อง11และไอทีวี ในการสนทนากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้เน้นเฉพาะข่าวภาคค่ำและข่าวภายในประเทศเพราะเป็นรายการข่าวช่วงสำคัญและกลุ่มตัวอย่างทุกคนติดตามชมเป็นประจำมากที่สุด

สำหรับสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 นั้น ส่วนใหญ่แล้วรายการที่แพร่ภาพออกอากาศก็คือรายการที่รับมาจากส่วนกลางคือ กรุงเทพมหานครรวมทั้งรายการข่าวภาคค่ำด้วย แต่ในช่วงเวลา 16.00-18.00 นาฬิกาจะนำเสนอรายการภาคท้องถิ่นของศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 จังหวัดอุบลราชธานีเองโดยมีรายการข่าวท้องถิ่นออกอากาศในเวลา 17.00-17.30 นาฬิกา

อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยในส่วนของพฤติกรรมมารับชมข่าวโทรทัศน์ ดังได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 นั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 คนไม่ได้ติดตามชมรายการข่าวโทรทัศน์ช่อง 5 ช่อง 11 และไอทีวีเลย เนื่องจากปัญหาทางเทคนิค อันได้แก่ การรับสัญญาณภาพและเสียงของทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ได้ไม่ชัดเจน ส่วนการรับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 และไอทีวีนั้นต้องอาศัยการติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณเสริมเพิ่มเติมจึงจะสามารถรับชมได้ แต่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดได้ทำการติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณเสริมจึงไม่สามารถรับชมได้ฉะนั้นข่าวภาคค่ำที่กลุ่มตัวอย่างได้รับชมนั้นจึงได้แก่ ข่าวจากทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ช่อง 7 และช่อง 9

ข่าวระดับประเทศ

ข่าวระดับประเทศในที่นี้ หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหา ความสำคัญของข่าว และผลกระทบของข่าวในระดับประเทศ บุคคลในข่าวเป็นบุคคลระดับชาติที่คนส่วนใหญ่ในประเทศให้ความสนใจหรือเนื้อหาของข่าวมีความสำคัญและผลกระทบต่อความเป็นอยู่หรือความสนใจของคนทั้งประเทศ ในการวิจัยนี้ได้เน้นไปที่ข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจระดับประเทศอันเป็นข่าวระดับประเทศที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด

ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มในส่วนของความคิดเห็นที่มีต่อข่าวระดับประเทศในส่วนของข่าวการเมืองและข่าวเศรษฐกิจมีดังนี้ คือ

ข่าวการเมือง

เมื่อถามถึงข่าวการเมืองในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างด้วยคำถามที่ว่าข่าวแบบใดจึงจะเรียกว่าข่าวการเมืองตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมองว่าข่าวการเมืองเป็นข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับรัฐบาล ตั้งแต่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ฝ่ายค้าน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่างๆ เรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับนักการเมืองทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องการทำงานก็ล้วนจัดเป็นข่าวการเมืองในมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการนำเสนอข่าวการเมืองในปัจจุบันมีแต่เรื่องราวความขัดแย้งไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งกันเองในฝ่ายรัฐบาลหรือความขัดแย้งระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้าน และจากการที่กลุ่มตัวอย่างมองว่าข่าวการเมืองในปัจจุบันส่วนใหญ่มีแต่การนำเสนอเรื่องราวความขัดแย้ง ทำ

ให้กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า ขว้าวการเมืองเหมือนกับละคร มี 2 ฝ่ายที่ไม่ลงรอยกันอยู่เสมอ และลักษณะการติดตามชมก็จะติดตามเหมือนติดตามชมละคร คือ ติดตามเพราะอยากรู้ว่าเรื่องราวจะลงเอยอย่างไร การที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะลักษณะการนำเสนอข่าวการเมืองของตัวเองก็เป็นไปในแนวทางเช่นนั้น

“บางครั้งดูไปก็ตลก บางทีก็เหมือนละคร ดูต่อว่าจะเถียงกันต่ออย่างไร เถียงกันไปก็เถียงกันมา ขวนกันไปก็ขวนกันมา ก็ดูว่าต่อไปจะลงเอยอย่างไร ใครจะเถียงชนะใคร ”

(เต็มดวง สีสาย , สันทนาการ)

“อย่างสนั่นจองทอง เสรีทองชน ก็ดูนะ เบื่อแต่ก็ยังดูอยู่ ตามดู ก็อยากรู้ว่าเรื่องจะจบอย่างไร ”

(เวรมิ คุณสุข, สันทนาการ)

“ข่าวการเมืองบางครั้งก็เกินไป อย่างข่าวเล็กๆก็ทำให้ดูเป็นเรื่องใหญ่ เวล่านักการเมืองมีเรื่องกัน บางครั้งเรื่องเล็กน้อย ทำเหมือนเป็นเรื่องใหญ่ ตัดไปก็ตัดมา ฝ่ายนั้นฝ่ายนี้ เถียงกัน”

(ทองหล่อ พูลมี, สันทนาการ)

เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของข่าวในส่วนของความขัดแย้งแล้ว จะเห็นได้ว่า ความขัดแย้ง (conflict) ระหว่างคู่กรณีไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็สามารถเป็นข่าวที่ดึงดูดความสนใจได้ ดังนั้น ความขัดแย้งทางการเมืองหรือบุคคลในแวดวงการเมืองระดับประเทศต่างๆก็สามารถที่จะเรียกร้องความสนใจของผู้ชมในวงกว้างได้ ดังนั้น การนำเสนอข่าวการเมืองของสื่อมวลชนในลักษณะของการมีฝ่ายแดงฝ่ายน้ำเงิน 2 ฝ่ายที่ต้องแข่งขันกันชิงกันอยู่ตลอดเวลา โดยมีการนำปัจจัยเรื่องความขัดแย้งมานำเสนอด้วย ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การนำเสนอข่าวการเมืองในปัจจุบันมีแต่ความขัดแย้งและต้องมีฝ่าย 2 ฝ่ายไม่ลงรอยกันอยู่เสมอ

“ข่าวการเมืองก็ดี แต่ดูแล้วเหมือนโงมตึกกันเฉยๆ ต่างคนต่างหาเรื่องสาดโคลนกันหาเรื่องว่ากัน แล้วสังเกตดูนะ รัฐบาลแต่ละปีแต่ละปีมีแต่แข่งกันแก้อีกกัน เหมือนไม่ค่อยทำงานกันเลย หวงแต่แก้อี”

(ทองใส สุ่มมาตร , สันทนาการ)

“ข่าวการเมืองก็อย่างนั้นแหละ ทะเลาะกัน ไม่มีอะไรทำ”

(คล้าย สีสาย , สนนากลุ่ม)

“ดูแล้วก็เอามาเปรียบเทียบกันว่า ผู้แทนเรากับผู้แทนเขาอย่างกับไกตินิกะ ไกตีเรากับไกตีเขา เราก็อ่าไกตีเราเก่ง เอาไปสู้ใส่แล้วมันก็สู้เขาไม่ได้ ตีเค้าไม่ได้ ของเขาเก่งกว่า”

(มณี นวคำ, สนนากลุ่ม)

อย่างไรก็ดี กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การนำเสนอข่าวการเมืองในปัจจุบันนั้นรวดเร็วและรอบด้านดี มีการนำเสนอข้อมูลและการสัมภาษณ์จากหลายๆฝ่ายที่เกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกันอย่างทั่วถึง

“ข่าวการเมืองเดี๋ยวนี้ก็เสนอเร็วดีนะ ตามข่าวกันเร็วดี คงเพราะมีนักข่าวมาก ดูจากในข่าว ตรงบันไดที่ศึกที่รัฐมนตรีประชุมกัน มีแต่นักข่าวทั้งนั้น ข่าวการเมืองก็ดี อย่างบางครั้งคนนี้พูดถึงคนนั้น ข่าวก็ตัดไปให้ดูต่อว่าแล้วคนนั้นจะพูดว่าอย่างไร นักข่าวก็เอาไปถาม คิดว่าทั่วถึงดี”

(จันทร์ พงษ์วัน, สนนากลุ่ม)

“ขอบคุณราชที่ตั้งรัฐบาลครั้งที่แล้ว รัฐบาลคุณชวน (ชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์) ที่เป็นฝ่ายค้านเก่าตอนนั้นจะตั้งรัฐบาลแทนพลเอกชวลิต (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่) ข่าวทำดีนะ ทันใจ เร็วดี ตอนที่ต่างฝ่ายต่างยกมือกัน ต่างฝ่ายต่างประกาศ ผมก็ลุ้นว่าใครจะได้ ผลสุดท้ายคุณชวนได้ไป แบบนี้ดี ข่าวให้ดูทางนั้นที่ทางนี้ที่ว่าทางไหนไปถึงไหน”

(บุญมี มะเคื้อ, สนนากลุ่ม)

นอกจากนี้ ในกรณีที่ชาวบ้านมีประสบการณ์ตรงรองรับ เช่น ในส่วนของการสนทนากลุ่มในกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ที่กำลังมีประเด็นข่าวและพื้นที่ใกล้เคียงอย่าง อ.ราชสีไศล และ อ.อุทุมพรพิสัย ได้มีการหยิบยกกรณีข่าวปัญหาการสร้างเขื่อนราชสีไศลที่กำลังมีปัญหาการประท้วงเรียกร้องค่าเสียหายจากการสร้างเขื่อน และส่งผลให้นักการเมืองบางคนถูกฟ้องร้องในกรณีทุจริตและจ่ายเงินชดเชยให้กับผู้เสียหายอย่างไม่เป็นธรรมขึ้นมากล่าวถึงในวงสนทนา อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างไม่ได้เป็นผู้เสียหายหรือได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาดังกล่าวแต่อย่างใด แต่ก็เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดในพื้นที่เดียวกันและพื้นที่ใกล้เคียงกับปัญหาที่สุด

กลุ่มตัวอย่างสนใจติดตามชมข่าวนี้เนื่องจากเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ และเกิดขึ้นในพื้นที่ใกล้ตัว แต่จากการที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงและพอที่จะรับรู้และมองเห็นถึงสภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์อย่างใกล้ชิดกว่า ในขณะที่สื่ออาจจะมีข้อจำกัดในการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ทำได้ไม่ทั่วถึง ทำให้มีความเห็นว่า ภาพของผู้ประท้วงที่ปรากฏในข่าวนั้นไม่น่าจะใช่ผู้ที่เสียหายจริงๆและผู้เสียหายที่แท้จริงนั้น ได้รับค่าชดเชยแล้ว

“สนใจดูนะข่าวเขื่อนรายไสล แต่ไม่ค่อยเชื่อนัก คือว่าคนที่นำลูกน้ำท่วมนั้นได้ค่าชดเชยไปแล้ว มีบางคนเห็นคนอื่นได้ก็อยากได้บ้าง พอมีคนมาจ้างไปเดินขบวนก็ไปกับเขาเสียเวลาทำมาหากิน พวกนี้คือมีคนจ้าง”

(เสื่อ แซ่กี, สนทนากลุ่ม)

“รัฐบาลเสนอข้อตกลงมาว่าจะแก้ไขให้ แต่ไม่ทันไรก็เดินขบวนกันอีกแล้ว ส่วนมากคนที่ไปมือบรายไสลไม่ใช่คนในพื้นที่ ผมไม่อยากเชื่อตรงนี้ ส่วนมากถ้าเป็นคนในพื้นที่จริง พวกผมจะรู้แน่ครับ เราก็อยู่ในเขตนะครับ พวกหัวหน้านำขบวนก็ไม่ใช่คนแถวนี้”

(ธีรพงษ์ มณีวงศ์, สนทนากลุ่ม)

“สนใจเรื่องมีอบเพราะเราอยู่ใกล้ชิด ประท้วงกันมาหลายเดือนแล้ว แต่คงมีเบื้องหลัง ถ้าคนเดือดร้อนจริงๆคงจะไม่ยอมไปนั่ง ไปทนอยู่อย่างนั้นได้นานอย่างนี้ได้ไม่คุ้มเสีย”

(สมจิต ทวีโชติ, สนทนากลุ่ม)

อีกทั้งยังวิจารณ์ว่า การนำเสนอข่าวนี้ของสื่อเป็นการเสนอข่าวด้านเดียว โดยมุ่งเสนอแต่ภาพและเรื่องราวในด้านลบ กล่าวคือ เสนอแต่ภาพความเสียหายและความเดือดร้อนอันเป็นผลกระทบด้านไม่ดีของการสร้างเขื่อน แต่ไม่ได้นำเสนอให้เห็นถึงผลประโยชน์และข้อดีที่ได้รับจากการสร้างเขื่อนบ้าง

“ข่าวมีอบเสนอแต่เรื่องของคนที่เดือดร้อน ที่เสียหาย ควรจะเสนอบ้างว่าเมื่อสร้างเขื่อนแล้วมีคนได้ประโยชน์อะไรบ้าง เขื่อนนี้จะสร้างประโยชน์อย่างไรบ้าง มีข้อเสียก็ต้องมีข้อดี ไม่ใช่เสนอแต่ด้านไม่ดีอย่างเดียว เสนอมาทั้งสองด้านจะรู้กันว่าข้อดีหรือข้อเสียที่มากกว่ากัน”

(บุญมี มะเคือ, สนทนากลุ่ม)

ข่าวเศรษฐกิจ

ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างจะมองและตัดสินใจข่าวเศรษฐกิจโดยใช้ประเด็นเนื้อหาของข่าว อย่างเช่น ในขณะที่ทำการเก็บข้อมูล ประเด็นการลดค่าเงินบาท และการที่ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ(ไอเอ็มเอฟ) กำลังอยู่ในความสนใจ ข่าวเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างก็คือข่าวที่มีประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านี้ รวมไปถึงข่าวหุ้น ข่าวราคาสินค้า ราคาน้ำมัน ราคาพืชผลการเกษตร การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพืชผลการเกษตรเหล่านี้ คือ ข่าวเศรษฐกิจในสายตาของกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างชาวชนบทเห็นว่า ข่าวเศรษฐกิจที่นำเสนออยู่ในปัจจุบันเป็นข่าวที่เหมาะสมกับคนในเมืองมากกว่า กลุ่มตัวอย่างชาวชนบทส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรกรรมชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในเรือกสวนไร่นา การติดต่อซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรมักจะทำกันในตลาดหรือในตัวอำเภอที่ใกล้เคียงที่สุดหรือไม่ก็มีพ่อค้ามารับซื้อถึงในหมู่บ้าน ข่าวเศรษฐกิจแบบที่เป็นอยู่จึงมีลักษณะเป็นข่าวที่ไกลตัวกลุ่มตัวอย่าง เป็นเรื่องที่เห็นว่าไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนเอง อย่างที่กลุ่มตัวอย่างจะมองว่าข่าวเกี่ยวกับประเด็นราคาสินค้าทางการเกษตรมีการนำเสนอค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับข่าวหุ้น ข่าวค่าเงินบาทที่มีการนำเสนออยู่ทุกวัน เป็นต้น การเสนอข่าวหุ้น ข่าวค่าเงินบาทอยู่ทุกวันจึงเป็นเรื่องที่น่าเบื่อสำหรับกลุ่มตัวอย่าง เพราะยังมองไม่เห็นว่าจะดูไปเพื่ออะไร

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีทัศนะวิพากษ์วิจารณ์สื่อในแง่ของการนำเสนอข่าวที่มีลักษณะไม่รอบด้าน เช่น มีข่าวที่นำเสนอข้อมูลในส่วนของรัฐบาลที่มีหน้าที่ดำเนินนโยบายแก้ปัญหาแล้ว แต่ไม่ได้นำเสนอข้อมูลในส่วนของเกษตรกรผู้ประสบปัญหาให้เท่าเทียมกัน อีกทั้งในส่วนของข่าวที่น่าจะสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง เช่นข่าวการแจ้งราคาสินค้าเกษตร กลุ่มตัวอย่างกลับมองว่านอกจากจะมีปริมาณน้อยแล้วยังไม่น่าเชื่อถือ ไม่ทันกับความเป็นจริง และดูแล้วก็ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงๆ

“ข่าวเศรษฐกิจไม่ค่อยสนใจ ลุงดูไม่รู้เรื่อง ก็เห็นแต่หุ้น ข่าวหุ้นเป็นเรื่องของคนรวยเขา”

(เที่ยง ละมุน, สนทนากลุ่ม)

“ดูไม่ค่อยเข้าใจ ไอเอ็มเอฟอะไรก็ไม่ค่อยเข้าใจ พวกข่าวราคาพืชผลก็ไม่ค่อยมี เลยไม่ค่อยชอบดู”

(สม หมายชัย, สนทนากลุ่ม)

“ข้าวเศรษฐกิจดูไปแล้วก็รู้ว่าเศรษฐกิจแย่ ทำไมต้องไปเข้าไอเอ็มเอฟ เขามาช่วยเราหรือ เราไปกู้เงินเขา ทำไมต้องไปกู้เงินเขา ไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร รัฐบาลไหนทำไมดีก็ไม่แน่ใจ โยนกันไปโยนกันมา ไม่เข้าใจ ปัญหาราคของน่าจะแก้ไขได้ ราคาเกษตรนี้ตกต่ำมาก ราคาข้าวโพดนี้แย่มาก ปลูกก็แพง ข้าวเศรษฐกิจก็เห็นมีแต่ข้าวหืนข้าวค่าเงินบาท รายงานกันทุกวัน ดูไม่รู้เรื่องเลยไม่เข้าใจ หืนยิ่งแล้วใหญ่ ไม่รู้จักเลย ซื่อๆขายๆกัน ดูไม่เข้าใจ ก็ไม่ดู ดูไปอย่างนั้น”

(จันทร์ พงษ์วัน, สนนากลุ่ม)

“ข้าวเศรษฐกิจไม่รู้เรื่อง สนใจแต่เศรษฐกิจของตัวเอง เมื่อไรข้าวจะขึ้นราคา”

(สังเวียน กิ่งเกตุ, สนนากลุ่ม)

“ข้าวเศรษฐกิจก็มีแต่ข้าวหืน เห็นมีแต่หืนขึ้นหืนลง ถามว่าหืนคืออะไร ตอบไม่ได้เลย ไม่รู้จัก รู้จักแต่หอย”

(เหลียม โนนสังข์, สนนากลุ่ม)

“ข้าวเศรษฐกิจ ดูไม่ค่อยเข้าใจเลย ความรู้ไม่ค่อยมี ดูไม่ค่อยรู้เรื่อง”

(สุพัตรา ทาละลีย์, สนนากลุ่ม)

“เศรษฐกิจก็ฟังไปอย่างนั้น มีแต่ไอเอ็มเอฟ รู้จักแต่ชื่อ ลุงก็ฟังผ่านไปไม่ได้จำไม่เข้าใจเท่าไร”

(คล้าย สีสาย, สนนากลุ่ม)

“ดูไปก็ไม่ค่อยเข้าใจ แต่รู้ชื่อว่าเศรษฐกิจไม่ดี ยิ่งปีกลายแย่ที่สุด ปีนี้ค่อยยังชั่ว รัฐมนตรีออกมาอธิบายอะไร ไม่เข้าใจหรอก ก็ดูๆไป สรุปแต่รู้ว่าเศรษฐกิจไม่ดี เรื่องอื่นไม่รู้”

(เสื่อ แซ่กี, สนนากลุ่ม)

“อย่างข้าวหืน เสนออยู่ทุกวัน ทุกวัน บ้านนอกเราดูไม่รู้เรื่องหรอก ข้าวออกมาก็ดูไปอย่างนั้น ไม่เข้าใจหรอก มีแต่ตัวเลขบวกลบขึ้นลงบนจอ รู้แต่แม่ค้าที่ออกันทรลักษ์ เขาว่าหอยหืนเดี๋ยวนี้เล่นกันมาก ออกวันละ 2 ครั้ง ซื่อเหมือนหอยได้ดิน เร็วดีด้วย”

(ทองใส สุ่มมาตร, สนนากลุ่ม)

“แล้วเงินบาทลอยตัวตกลงเป็นอย่างไร มีค่ามากขึ้นหรือน้อยลงไม่เข้าใจ พ่อค้าในตลาดบอกว่าเงินมันเล็กลงของก็แพงขึ้น แล้วพืชผลที่ฉันปลูกล่ะ เวลาไปขายทำไมไม่ขึ้นราคา กลับลงกว่าเก่าเสียอีก เป็นยังไงนะ ไม่เข้าใจ”

(บุญมี ควงฤทธิ์, สันทนากลุ่ม)

“มันไม่รอบคอบด้านนะ ดูข่าวราคามันสำปะหลังตกต่ำ นักข่าวไปถามรัฐมนตรีช่วยเกษตร ท่านบอกว่าราคามันสำปะหลังไม่ดี เกษตรกรก็อย่าเพิ่งถอน จะไม่ถอนได้อย่างไร ถึงเวลาต้องถอนถ้าถึงไว้หวั่นก็จะเน่าหมด พุดมาได้ ข่าวนำไปถามรัฐมนตรีแล้วก็น่าจะมาถามชาวบ้านเราเกษตรกรบ้างว่าจริงๆแล้วจะเป็นอย่างนั้นได้ไหม”

(ทองหล่อ พุดมี, สันทนากลุ่ม)

“ข่าวพวกแจ้งราคาเกษตรไม่ค่อยมีเลย แต่ข่าวหุ้น ค่าเงินบาทประกาศอยู่ทุกวัน เราดูก็ไม่รู้ว่าเอาไปทำอะไรได้ ข่าวพวกแจ้งราคาไม่ค่อยมีเลย แต่ก็อย่างว่า มีก็ข่าวไม่ทันกับความเป็นจริง อย่างบอกวันนี้ข้าวกิโลละ 10 บาท เราไปขาย กลับไม่ใช่ ถามพ่อค้าเขาว่าทีวีว่าข้าวกิโลละ 10 บาท พ่อค้าก็บอกว่า 10 บาทก็เอาไปขายให้ทีวีนั่นสิ เชื่อไม่ได้หรอกทีวี ต้องไปถามราคาตลาดเขาเอง”

(สุนันท์ มวลสุข, สันทนากลุ่ม)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการที่กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยให้ความสนใจข่าวเศรษฐกิจนั้น ก็คือ ปัจจัยในส่วนของเนื้อหาของข่าวที่นำเสนอออกมาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตแบบชาวบ้านของกลุ่มตัวอย่างนั่นเอง

ข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาค

ข่าวเมืองหลวง

ข่าวเมืองหลวง หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหา บุคคลในข่าวและความสำคัญของข่าวเกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล เนื้อหาของข่าวส่วนใหญ่ของข่าวเมืองหลวงจะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในเขตดังกล่าว แต่ไม่ได้เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อประชาชนในส่วนภูมิภาคหรือประชาชนในชนบทเลย

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ปริมาณข้าวเมืองหลวงมีมากกว่าข้าวภูมิภาค สักส่วนการนำเสนอไม่เท่าเทียมกันระหว่างข้าวที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร (ทั้งนี้ไม่นับรวมถึงข้าวการเมืองและข้าวเศรษฐกิจที่เป็นข้าวระดับประเทศซึ่งย่อมต้องมีศูนย์กลางและสถานที่ตั้งขององค์กรต่างๆในเมืองหลวงอยู่แล้ว) กับข้าวจากอีกกว่า 70 จังหวัดทั่วประเทศ อีกทั้งข้าวเมืองหลวงยังมีเนื้อหารายละเอียดมากกว่าข้าวภูมิภาค อย่างที่กลุ่มตัวอย่างจะรู้จักผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยิ่งกว่ารู้จักผู้ว่าราชการจังหวัดของตนเอง หรือคุณจำและรู้จักชื่อเขตต่างๆในกรุงเทพมหานครได้มากมายหลายเขต ประกอบกับข้าวเมืองหลวงยังเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ไม่ค่อยได้สัมผัสในชีวิตประจำวัน เช่นในขณะที่ทำการเก็บข้อมูลเป็นช่วงของการเปิดตัวรถไฟฟ้ามหานคร กลุ่มตัวอย่างก็มีความเห็นว่า ที่จะดูข้าวนั้นดู แต่ไม่ค่อยสนใจนักเพราะไม่ได้ประโยชน์อะไรด้วย

1. ปริมาณข้าวเมืองหลวงมีมากกว่าข้าวภูมิภาค

“ข้าวทุกวันนี้ แต่ละช่อง ส่วนมากมีแต่ข้าวกรุงเทพฯ ข้าวชาวบ้านไม่ค่อยยอมมี”
(ศรชัย พิมาทัช, สันทนาการกลุ่ม)

“ข้าวภูมิภาคไม่ค่อยมีหรอก มีก็มีน้อย ส่วนมากมีข้าวกรุงเทพฯ มาก”
(วินัย พิมาทัช, สันทนาการกลุ่ม)

“ใช่ ข้าวกรุงเทพฯ มากเกินไป ข้าวอุบลฯ ข้าวศรีสะเกษไม่ค่อยมีเลย”
(ประยูร พิมาทัช, สันทนาการกลุ่ม)

“เทียบอย่างนี้ กรุงเทพฯ และอีก 5-6 จังหวัดรอบๆ กับอีก 70 จังหวัด ข้าวกรุงเทพฯ กับอีก 70 จังหวัดนี้ น่าจะเท่าๆกัน แต่ทุกวันนี้ ข้าวกรุงเทพฯ มันเยอะไป”
(เต็มดวง สีสาย, สันทนาการกลุ่ม)

“บางทีก็เบื่อข้าวกรุงเทพฯ เหมือนกันนะ อยากให้มีข้าวบ้านนอกๆ ออกบ้าง ข้าวภูมิภาคเยอะหน่อย อยากให้มีข้าวบ้านนอกสักครั้งก็ยังดี รู้สึกว่าข้าวในกรุงเทพฯ นี้เกินครึ่งนะ แต่จะทำอย่างไรได้ เอามาให้ดูก็ดู”
(น้อมใจ พันธุ์ชัย, สันทนาการกลุ่ม)

“คิดง่ายๆ นะ ทำไมกรุงเทพฯ คือประเทศไทย มีแต่ข้าวกรุงเทพฯ คนบ้านนอกก็ดูว่าทำไมถึงมีแต่ข้าวกรุงเทพฯ แถ บ้านเราทำไมมีข้าวน้อยจัง”
(สุญ เต็มงาม, สันทนาการกลุ่ม)

“การนำเสนอข่าวตอนนี้ก็คือขู่หรือ คิแต่ข่าวส่วนมากจะมีแต่เรื่องของภายในเมืองมากกว่า ข่าวของในชนบทมีส่วนน้อย อยากให้เอาข่าวเรื่องของภายในชนบทมาเผยแพร่หน่อยจะดูดีกว่านะ อยากให้เอาข่าวของภายในบ้านนอกไปให้คนในเมืองดูหน่อยว่าเขาอยู่กันอย่างไร”

(บุญยัง แก้ววิชัย, สนทนากลุ่ม)

2. ข่าวเมืองหลวงมีเนื้อหารายละเอียดมากกว่าข่าวภูมิภาค

“อย่างข่าวมีการค้าขายบ้าง อุทธธานี แล้วก็ตัดไปเลย แล้วก็ขึ้นมาว่าฝนตกหนักมากที่อุบลฯเท่านั้นๆ มิลลิเมตร รายละเอียดไม่มี น้อยมาก แต่ถ้าเป็นในกรุงเทพฯ ก็ตามข่าวแล้ว พุ่งนี้ มะรินนี้ ตามแล้วตามอีก ตามต่อเนื่องเลย สัมภาษณ์ตำรวจคนเดิม ทุกวันทุกวัน ”

(อำนาจ แซ่กี, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวเกี่ยวกับชนบทอย่างของคำรณ หว่างหวังศรี ออกมาสั้นๆ ก็จบแล้ว ยังดูไม่ทันจะถึงไหนเลขก็ไปแล้ว ข่าวกรุงเทพฯ มันยาว ชัดเจนกว่า กรุงเทพฯ เป็นเมืองใหญ่ก็เลยออกข่าวไปเรื่อย ละเอียด ชนบทมันออกข่าวน้อยแล้วก็จบไป ”

(เสื่อ แซ่กี, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวมีแต่อยู่ในกรุงเทพฯ อยู่ชอยนั้น ชอยนี้ เบื่อ ทำมาให้ดูก็ดู ข่าวบ้านนอกเราจังหวัดนี้เป็นอย่างนี้ หมู่บ้านนั้น หมู่บ้านนี้ เป็นอย่างนี้เป็นอย่างนั้น ไม่ค่อยมีเลข มีแต่ชอยนี้ ชอยนั้น จับคนนั้น จับคนนั้น มีบ่อน มียาเสพติด ที่สีลม บางซื่อ รู้จักชื่อหมดแล้ว เหลือแต่ไม่เคยไปเท่านั้น”

(สมจิต ทวีโชติ, สนทนากลุ่ม)

3. เห็นว่าเป็นเรื่องราวไกลตัว ไม่ได้สัมผัสในชีวิตประจำวัน

“ข่าวไม่เกี่ยวข้องกับเรา ไม่ค่อยสนใจเท่าไร เราจะชอบพวกการเกษตรมากกว่า แต่ถ้าเป็นข่าวทางอื่น ก็ดูไปอย่างนั้น ไม่ค่อยเกี่ยวกับเรา ดูไว้พอรู้”

(คล้าย สีสาย, สนทนากลุ่ม)

“ไม่ค่อยสนใจหรือข่าวในกรุงเทพฯ นำท่วม สร้างทางอยู่ออกบ่อยๆ เราไม่ค่อยได้ประโยชน์กับเขา ก็เหมือนกันว่าสร้างก็สร้างไป ดูวนวาย สร้างก็สร้าง สร้าง

ก็ไม่เสร็จสักที ออกข่าวอยู่นั้นแล้ว ข่าวจะอยู่ในวงกรุงเทพฯ มากเกินไป ในเมืองมากกว่า เขาน่าจะกระจายข่าวออกมาในท้องถิ่นให้มากกว่านี้ อย่างมีอะไรเกิดขึ้นในจังหวัดนี้ จังหวัดนั้น เขาน่าจะเอาไปเสนอเยอะๆ หน่อย นี่อะไร เอาแต่ข่าวสร้างทางลอยฟ้า ได้ดิน ขุดถนน เปิดตึก เปิดอาคาร อะไรอย่างนี้ กินเวลาเปล่าๆ”

(เต็มดวง สีสาย, สนนทากลุ่ม)

“รถไฟฟ้าทำออกมาก็ไม่ได้นั่งกับเขา สนใจทำไม ไม่ได้นั่ง คนนั่งอยู่กรุงเทพฯ รถไฟฟ้าไม่ได้มาทำที่นี่”

(ธีรพงษ์ มณีวงษ์, สนนทากลุ่ม)

“ข่าวกรุงเทพฯ ก็แล้วแต่ข่าวนะ น่าสนใจก็ดู ถ้าไม่สนใจก็ไม่ดู ก็ดูไปอย่างนั้น ดูผ่านๆ วันนี้ก็มีข่าวรถไฟฟ้าออกวิ่ง วิ่งแล่นรอบๆ กรุงเทพฯ หรือ”

(สังเวียน กิ่งเกตุ, สนนทากลุ่ม)

“สมมติว่าคน อ.อุทุมพรฯ นี้ วันหนึ่งจะไปขึ้นรถไฟฟ้าถึง 5 คนไหม มันไม่มีประโยชน์กับเราเลย เราดูไปที่เท่านั้น จะขึ้นฟ้าจะขุดดินลงไป เราก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร ถ้าเรื่องขุดคลองส่งน้ำมา การเลี้ยงปู เลี้ยงปลา ทำไร่นาทำไร่ได้อุดมสมบูรณ์ ก็จะเป็นประโยชน์กว่า ดูไปก็รู้สึกขัดใจ ถนนที่เขาทุบทิ้ง ทุบๆ สร้างๆ นั้นคิดว่าถนนบ้านเราเป็นพื้นเท่า เอามาไว้บ้านเรา 10 ปีก็ไม่เป็นไร ไม่พัง ไม่มีต้องขุดบ่อยๆ ด้วย”

(เสถียร สะอึ้งทอง, สนนทากลุ่ม)

“ข่าวกรุงเทพฯ เยอะมาก แต่ว่าข่าวในชนบทจะเข้าไปแทบจะไม่มีเลย ผมอยากให้มีข่าวจากชนบทเข้าไปให้พวกนายใหญ่ๆ ได้ดูกันพวกชาวชนบทเขาอยู่กันจริงๆ แบบไหน ข่าวที่มีอยู่มันไม่เหมือนบ้านเรานะ มันไกลไป ข่าวที่ออกมาจากกรุงเทพฯ ที่เขาจะเอาแต่ข่าวคนรวยมาให้คนจนดู คนจนเลยไม่รู้เพราะว่าฐานะคนจนกับคนรวยอยู่แตกต่างกันมาก ผมอยากให้เอาข่าวบ้านนอกเข้าไปว่าเขาอยู่เขากินกันอย่างไร นี่ เขาพูดกันแบบนั้น คนจนจะเป็นยังไงคนรวยไม่รู้จักหรอก ที่เราเจอกันมา มันเจอกันคนละแบบ ผมอยากติอยู่ว่ารัฐบาลสร้างนั่นสร้างนี่ เอาไปสร้างแต่ในกรุงเทพฯ หหมด แก้ปัญหาเรื่องรถติด มันจะไปแก้อย่างไรในเมืองกรุง แก้อย่างไรมันก็ไม่หายคิดหรอก คูสิ ไม่มีถนนก็ยังไปสร้างให้ทางอยู่ข้างบน เงินร้อยล้านพันล้านก็อยู่ในนั้นหมด บ้านเรามีถนนไม่มีรถแล่น บ้านเขามีแต่รถ ไม่มีถนนจะให้แล่น”

(บุญมี มะเคื้อ, สนนทากลุ่ม)

“มันไม่เกี่ยวกับเราทำอะไร ไม่ค่อยได้สนใจข่าวพวกนั้น ดูผ่านๆ รถไฟฟ้าเราก็ไม่ได้ไปนั่งด้วย จะดูข่าวบ้านนอกก็ไม่ค่อยมี นี่ก็ได้ฟังแต่แคนลำควน เป็นรายการวิทยุ ฟังจากหอกระจายข่าว ตอนเช้าๆ ”

(มงคล พูลมี, สันทนาการกลุ่ม)

“รถติดนี่แย่นะ ดูแล้วก็เบื่อแทน ต่อไปคงค่อยยังชั่วขึ้นเพราะมีรถไฟฟ้า ข่าวกองเทพนี่ดูไปก็อยากเบื่ออยู่ ก็ดูๆ ไป เอามาให้ดูก็ดู คนกรุงเทพฯ ใช้รถกันเยอะไป บางคนขับไปคนเดียวก็มี เห็นขับไปคนเดียวส่วนใหญ่ เคยไป(กรุงเทพฯ) กับลูกเจอรตติดก็เบื่อ เหมือนในโทรทัศน์เลยนะ ”

(ทองหล่อ พูลมี, สันทนาการกลุ่ม)

ข่าวภูมิภาค

ข่าวภูมิภาค หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหา บุคคลในข่าว สถานที่เกิด และความสำคัญของข่าวเกี่ยวข้องกับพื้นที่ต่างจังหวัดและท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเมื่อเทียบกับข่าวเมืองหลวงแล้วปริมาณข่าวภูมิภาคมีน้อยกว่าและรายละเอียดน้อยเกินไป อีกทั้งมักนำเสนอแต่เรื่องในจังหวัดใหญ่ๆ และมีความเห็นว่าควรมีข่าวภูมิภาคมากขึ้นและขยายออกสู่ท้องถิ่นมากกว่าเดิม

1. ปริมาณข่าวภูมิภาคเมื่อเทียบกับข่าวเมืองหลวงแล้วน้อยกว่า

“ก็อยากให้มีข่าวกรุงเทพฯบ้าง แล้วก็ข่าวภูมิภาคออกมาให้พอๆกัน เห็นว่าข่าวภูมิภาคมีน้อยกว่ามาก น่าจะมีนักข่าวของแต่ละจังหวัดส่งข่าวเข้าไป ต้องเป็นข่าวคิงๆ คิงที่สุด เสนอได้ทุกจังหวัด ทุกวันไม่เหมือนข่าวภูมิภาคตอนนี้ ไม่ค่อยมีนะ ข่าวจังหวัดไกลๆนี่หายาก กันดารกันดารหน้อยก็ยังไม่กล้าๆของเขานั้นแหละแถวๆขอนแก่นอะไร อย่างนั้น”

(เหลียม โนนสังข์, สันทนาการกลุ่ม)

“ข่าวภูมิภาคก็มีเยอะพอสมควร แต่ก็ยังสู้กรุงเทพฯไม่ได้ มีก็แต่เรื่องเดียวๆ เรื่องยาเสพติด ยาบ้า ไม่ค่อยเห็นข่าวอย่างอื่น อย่างอื่นมีน้อย พวกกิจกรรมอย่างเช่นมีประเพณีทางศาสนา น่าจะเอามาออกมามากกว่านี้ คือ ข่าวยาเสพติดออกน้อยๆก็พอ”

(เกษี สุภาพ, สันทนาการกลุ่ม)

“ข่าวภูมิภาคก็คืออยู่ แต่ข่าวน้อยเกินไป ทุกวันนี้ ข่าวภูมิภาคนี้ไม่ค่อยละเอียด ควรจะมีข่าวมากมายหน่อย คือ มีอยู่ตั้งสามสี่ภาคใช่ไหม ก็ควรจะมีข่าวมากกว่านี้ ดูแต่ข่าวกรุงเทพฯยังมีตั้งเยอะ ผู้ว่าฯพิจิตรทำโน่น ทำนี่”

(จันทร์ พงษ์วัน, สนทนากลุ่ม)

“บางทีก็อย่างข่าวภาคอีสานอย่างนี้ มีน้อย วันละเรื่องสองเรื่อง ไม่ละเอียดอีก”

(สุมิน อุณสุข, สนทนากลุ่ม)

“มันน้อยไปครับ คล้ายๆกับว่าหมดทั้งภาคได้ไปข่าวเดียววันหนึ่ง มันก็คล้ายๆนักข่าวทำงานไปอย่างนั้นๆหรือ ทำส่งๆไปพอให้มีออก”

(เว็ม อุณสุข, สนทนากลุ่ม)

2. ข่าวภูมิภาคมีเนื้อหาบ่อยและสั้นอีกทั้งมักนำเสนอเรื่องของจังหวัดใหญ่ๆ

“ข่าวภูมิภาคก็มีศูนย์ข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคเหนือ รายงานจากอะไรก็ว่าไปรายงานก็น้อยๆ ข่าวก็น้อยๆ ถึงสองนาทีกี่หรือเปล่าก็ไม่รู้”

(สุนันท์ มวลสุข, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวภูมิภาคน้อย มีแค่ไม่กี่นาที ไม่ทั่วถึง อย่างภาคอีสานก็เอาแต่โคราชจังหวัดใหญ่”

(จิต พูนอุดม, สนทนากลุ่ม)

“อยากให้มีความชนบท จังหวัดนั้นจังหวัดนี้ มากขึ้น ข่าวภูมิภาคมีก็สั้นนิดเดียวแล้วก็ไม่ต่อเนื่อง ไม่ละเอียด”

(วงศ์เดือน ฉิมพาลี, สนทนากลุ่ม)

“มีน้อยไปหน่อย มีแต่ข่าวเกี่ยวกับจังหวัดใหญ่ๆ แต่เราก็ติดตาม เราอยากรู้ว่าเรื่องมันเป็นอย่างไร ยิ่งเป็นหัวข้อใหญ่ๆยิ่งสนใจ อย่างที่มีข่าวอำเภอกันทรลักษ์มีค่ายาบ้าสี่หมื่นเม็ด ก็อยากรู้ว่า เป็นใคร ก็จะตามดู”

(ประยูร พิมาทัช, สนทนากลุ่ม)

3. ต้องการให้มีข้าวชนบทส่งผ่านขึ้นไปให้คนในเมืองได้ดูบ้าง

“การนำเสนอข้าวตอนนี้ก็คือผู้หอรอก คิดแต่ว่าข้าวส่วนมากจะมีแต่เรื่องของภายในเมืองมากกว่า ข้าวของในชนบทมีส่วนน้อย อยากให้เอาข้าวเรื่องของภายในชนบทมาเผยแพร่หน่อย จะดูดีกว่านะ อยากให้เอาข้าวของภายในบ้านนอกไปให้คนในเมืองดูหน่อยว่าเขาอยู่กันอย่างไร”

(บุญยิ่ง แก้ววิชัย, สันทนาการกลุ่ม)

“ดูว่ากรุงเทพฯก็มาก อยากให้มีข้าวภูมิภาคมาๆบ้างอย่างข้าวจังหวัดเรา อุบลฯ สุรินทร์ หรือจะเชียงใหม่ ก็มีมีนิดเดียวก็ผ่านไป อยากให้มีข้าวบ้านนอกเราไปออกโทรทัศน์หน่อยก็ดีว่าเราจนอย่างไร ข้าวสารจะกรอกหม้อไม่มีนะทุกวันนี้ เมื่อปีที่แล้วก็ไปซูดมันมาขายกินเหมือนกัน ไปซูดที่ อ.กันทรลักษ์ แถวบ้าน โนนเอ่าวัว เป็นเขตทหาร แต่จะโดนจับเพราะเขาว่าเป็นเขตสงวน ห้ามซูด จะอนุรักษ์ไม่อนุรักษ์ ไม่รู้ละ ซูดแล้วเอามาแลกข้าว บ้านมีอยู่แต่เงินไม่มีจะใช้ ดูแต่เรื่องในเมืองมากแล้ว ขอให้บ้านนอกเรา得有ข้าวออกหน่อย ทุกวันนี้ น้ำจะอาบยังแทบไม่มีเลขขนาดเป็นหน้าฝนจะรอหน้าฝนเทียมก็ยังไม่เห็นมี ข้าววันไหนบอก ว่าทำที่สุรินทร์ น่าจะมีมาแถวนี้บ้าง ที่ตกก็ตกจนท่วม เป็นอย่างไรไม่มาตกแถวนี้บ้าง แล้งจะแถมอยู่แล้ว ตกก็ตกเปาะเปาะ จะได้น้ำอะไร ที่อื่นท่วม ที่นี้ไม่ท่วมหรอก”

(สุภัทร สุภาพ, สันทนาการกลุ่ม)

“ข้าวกรุงเทพฯเยอะมาก แต่ว่าข้าวในชนบทจะเข้าไปแทบจะไม่มีเลย ผมอยากให้มีข้าวจากชนบทเข้าไปให้พวกนายใหญ่ๆ ได้ดูกันพวกชาวชนบทเขาอยู่กันจริงๆ แบบไหน ข้าวที่มีอยู่มันไม่เหมือนบ้านเรานะ มันไกลไป ข้าวที่ออกมาจากกรุงเทพฯที่เขาจะเอาแต่ข้าวคนรวยมาให้คนจนดู คนจนเลขไม่รู้เพราะว่าฐานะคนจนกับคนรวยอยู่แตกต่างกันมาก ผมอยากให้เอาข้าวบ้านนอกเข้าไปว่าเขาอยู่เขา กินกันอย่างไร เขาซูดกันแบบนั้น คนจนจะเป็นยังไงคนรวยไม่รู้จักหอรอก ที่เราเจอกันมามันเจอกันคนละแบบ ผมอยากได้อยู่ที่รัฐบาลสร้างนั่นสร้างนี่ เอาไปสร้างแต่ในกรุงเทพฯหมด แก้ปัญหาเรื่องรดติค มันจะไปแก้ยังไงในเมืองกรุง แก้ยังไงโรมันก็ไม่หายคิดหอรอก คุณสิ ไม่มีถนนก็ยังไม่สร้างให้ทางอยู่ข้างบนเงินร้อยล้านพันล้านก็อยู่ในนั้นหมด บ้านเรามีถนนไม่มีรถเล่น บ้านเขามีแต่รถไม่มีถนนจะให้เล่น ”

(บุญมี มะเตือ, สันทนาการกลุ่ม)

ตารางที่ 6.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาค

ข่าวเมืองหลวง	ข่าวภูมิภาค
1. ปริมาณข่าวเมืองหลวงมีมากกว่า	1. ปริมาณข่าวภูมิภาคมีน้อยกว่า
2. ข่าวเมืองหลวงมีเนื้อหาและรายละเอียดมากกว่า	2. ข่าวภูมิภาคมีเนื้อหาและรายละเอียดน้อยกว่าและมักนำเสนอแต่เรื่องราวในจังหวัดใหญ่ๆ
3. เห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว ไม่ค่อยได้สัมผัสในชีวิตประจำวัน	3. ต้องการให้มีข่าวจากท้องถิ่นส่งผ่านไปให้คนในเมืองได้รู้มากกว่านี้

ความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะการนำเสนอข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาค

ปริมาณ เนื้อหา รายละเอียดของข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาค

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปริมาณและการนำเสนอข่าวเมืองหลวงนั้นมีมากกว่าการนำเสนอข่าวภูมิภาค เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว กรุงเทพมหานครและจังหวัดในเขตปริมณฑลนั้นมีจำนวนข่าวที่ถูกนำเสนอมากกว่าข่าวที่มาจากจังหวัดต่างๆกว่า 70 จังหวัดจากสี่ภาคของประเทศ การเสนอข่าวจึงมีลักษณะที่เป็นไปแบบไม่เท่าเทียมกัน ในขณะที่มีข่าวจากกรุงเทพมหานครถูกนำออกอากาศทุกวัน บางจังหวัดไม่มีข่าวออกมเลย สำหรับประเด็นนี้อาจจะพิจารณาได้จากเกณฑ์หรือปัจจัยต่อไปนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการทำข่าว

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าข่าวนั้นเป็นสินค้า เป็นของซื้อของขายทำกำไรได้ เห็นได้จากการกำหนดอัตราค่าโฆษณาในช่วงรายการข่าวที่ค่อนข้างสูง เมื่อเป็นสินค้ามีต้นทุนการผลิต การทำข่าวชิ้นหนึ่งๆนั้นต้องมีค่าใช้จ่าย เปรียบเทียบแล้วการทำข่าวในกรุงเทพมหานครกับการออกไปทำข่าวในส่วนภูมิภาค ค่าใช้จ่ายย่อมแตกต่างกัน การออกไปทำข่าวในภูมิภาคโดยเฉพาะอย่างยิ่งออกไปในถิ่นที่ห่างไกลมากเท่าใด ค่าใช้จ่ายย่อมสูงขึ้นตามไปด้วยเท่านั้น ดังนั้นการทำข่าวในกรุงเทพมหานครจึงเป็นการลงทุนที่ต่ำกว่า และได้สินค้าออกนำเสนอได้ง่ายกว่า ปัจจัยเรื่องค่าใช้จ่ายจึงน่าจะเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ข่าวเมืองหลวงมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าข่าวภูมิภาค

2. กระบวนการคัดเลือกข่าว

เนื่องจากการรายงานข่าวมีลักษณะเป็น การเล่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งให้กับผู้ชมได้ รับรู้ เห็นและฟัง แต่ในสังคมนั้นมีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นตลอดเวลาและมีจำนวนมากมาย เป็นไป ไม่ได้ที่เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นจะได้รับการรายงานสู่สาธารณชนทั้งหมดทั้งสิ้น บางเหตุการณ์ เท่านั้นที่จะถูกเลือกมานำเสนอ ดังเช่นในกรณีนี้ มีเรื่องราว มีเหตุการณ์มากมายเกิดขึ้นทั่วทุกพื้นที่ ของประเทศทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แต่ข่าวของกรุงเทพมหานครกลับได้รับการนำ เสนอมากกว่าข่าวจากต่างจังหวัด การที่เหตุการณ์หรือเรื่องราวใดๆจะเข้าตา และถูกคัดเลือกให้ กลายเป็นข่าวขึ้นมานั้นย่อมมีมิติทางด้านอัตวิสัยของผู้คัดเลือกเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยอย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้ เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการผลิตรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ต่างๆ สถานีแม่ข่ายล้วน ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร หน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบายและการวางแผนข่าวก็คือหน่วย งานในกรุงเทพมหานคร อีกทั้งเมื่อผู้สื่อข่าวได้ทำข่าวมาแล้วต้องส่งบทข่าวให้หัวหน้าสายหรือ บรรณาธิการข่าวตรวจคัดเลือกก่อนพิจารณาให้นำออกอากาศต่อไป จึงมีแนวโน้มและความเป็นไป ได้ที่ข่าวเกี่ยวกับกรุงเทพมหานครจะถูกคัดเลือกให้นำเสนอออกอากาศได้มากกว่า

3. ข้อจำกัดด้านเวลา

รายการข่าวโทรทัศน์มีข้อจำกัดด้านเวลา การจะนำเสนอข่าวต่างๆนั้นต้องคำนึงถึงปัจจัย เรื่องเวลาเป็นสำคัญ ประเด็นนี้ยังเชื่อมโยงกับเรื่องกระบวนการคัดเลือกข่าว เมื่อไม่สามารถรายงาน เหตุการณ์ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ จึงจำเป็นต้องมีการเลือกข่าวที่จะถูกนำเสนอให้ พอเหมาะกับเวลาในการออกอากาศข่าวที่เกี่ยวข้องหรือเกิดในกรุงเทพมหานครอาจได้รับการ พิจารณาว่าเป็นข่าวที่เกิดในเมืองหลวงของประเทศ จัดลำดับความสำคัญให้มาก่อน ส่วนจังหวัด อื่นๆนั้นมีถึงกว่า 70 จังหวัด จึงต้องมีการเฉลี่ยเวลา เพราะไม่สามารถนำมาออกอากาศได้ทุก จังหวัด ต้องมีการคัดเลือกและพิจารณาตามกรอบและหลักเกณฑ์ของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในสาย งานแต่ละบุคคลไป

4. จำนวนบุคลากรและพื้นที่รับผิดชอบของสถานีในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

สถานีแม่ข่ายในกรุงเทพมหานครย่อมมีจำนวนบุคลากรรวมทั้งนักข่าวมากกว่าศูนย์ข่าวที่ ตั้งอยู่ตามภูมิภาคต่างๆของประเทศ ปริมาณนักข่าวในกรุงเทพมหานครกับปริมาณนักข่าวในส่วน ภูมิภาคของประเทศประกอบกับพื้นที่รับผิดชอบในการทำข่าวที่แตกต่างกันอาจส่งผลต่อปริมาณ ข่าวที่เข้าสู่กระบวนการคัดเลือกในแต่ละครั้ง ดังนั้นปริมาณข่าวเมืองหลวงที่เข้าสู่กระบวนการคัด เลือกเมื่อเปรียบเทียบกับแล้วน่าจะมีปริมาณมากกว่าข่าวภูมิภาคที่เข้าสู่กระบวนการคัดเลือก ปริมาณ

ที่มากกว่านี้เองที่อาจจะส่งผลต่อจำนวนข่าวเมืองหลวงที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอออกอากาศมากกว่า นอกจากนี้ ในกรุงเทพมหานคร การทำข่าวทำได้ค่อนข้างสะดวก มีแหล่งข้อมูลมากมาย และเข้าถึงได้ง่าย สะดวกต่อการติดตามข่าวนำเสนออย่างต่อเนื่องมากกว่าในส่วนภูมิภาค

5. ความเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางความเจริญของกรุงเทพมหานคร

ความที่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ เป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางความเจริญในทุกๆด้าน เป็นแหล่งรวมเทคโนโลยีต่างๆ เมื่อมีนวัตกรรมใหม่ๆก็มักจะปรากฏที่กรุงเทพมหานครก่อน นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังเป็นที่รวมของชนชั้นนำของประเทศ เป็นแหล่งรวมของการใช้ชีวิตแบบสมัยใหม่ แฟชั่นต่างๆ จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สื่อให้ความสนใจเลือกหยิบยกเป็นประเด็นข่าวนำเสนอ

ความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาคที่นำเสนอ

ข่าวเมืองหลวงเป็นเรื่องใกล้ตัว ห่างไกลจากความเป็นจริงที่ประสบอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน แทบไม่มีผลต่อการดำรงชีวิตประจำวันและต้องการให้ข่าวสารจากท้องถิ่นได้รับการส่งผ่านไปให้คนในเมืองได้รับรู้

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข่าวเมืองหลวงที่ปรากฏในรายการข่าวโทรทัศน์ภาคค้ำนั้นมีเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัว ไม่ค่อยได้สัมผัส และแทบไม่มีผลกระทบใดๆต่อการดำรงชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่างเป็นคนต่างจังหวัดที่เป็นชาวชนบทในท้องถิ่นชนบทห่างไกล ที่นานๆครั้งจึงจะเข้าไปในย่านการค้าหรือตัวตลาด ตัวอำเภอของแต่ละอำเภอ หรือแม้กระทั่งตัวอำเภอเมือง ซึ่งเป็นย่านที่เจริญที่สุดของจังหวัด แม้แต่ตัวอำเภอที่เป็นย่านที่เจริญที่สุดของจังหวัดแล้วนั้นเมื่อเทียบกับกรุงเทพมหานครแล้วก็ยังแตกต่างกันมาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงมีระดับความสนใจข่าวเมืองหลวงไม่มากนักเมื่อเทียบกับข่าวภูมิภาค ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า อย่างน้อยก็ยังได้เห็นชีวิตชนบทที่ใกล้เคียงกับของคนบ้าง

อย่างไรก็ตาม ลักษณะการติดตามชมข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นไปเพราะ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ของตน ว่ามีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง และดำเนินไปอย่างไร ที่ไหน ในส่วนของข่าวเมืองหลวงนั้น กลุ่มตัวอย่างจะมองในแง่ของความที่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง เป็นแหล่งรวมของความเจริญและเทคโนโลยีต่างๆ จึงดูเพื่อให้รู้

ความเคลื่อนไหวต่างๆ กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่าครึ่งไม่เคยมากรุงเทพมหานครมาก่อนเลย ทางเดียวที่จะรู้จักเมืองหลวงที่ว่าศิวิไลซ์นั้น โดยสะดวกที่สุดก็คือโดยวิธีผ่านสื่อโทรทัศน์นั่นเอง ในส่วนข่าวภูมิภาค แม้บางครั้งจะเป็นเรื่องของจังหวัดใหญ่ๆ ในส่วนภูมิภาค แต่ก็ยังมีการนำเสนอภาพและเรื่องราวของท้องถิ่นชนบทออกมาบ้าง ทำให้ชาวชนบทได้รับรู้เหตุการณ์และเรื่องราวที่คล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับท้องถิ่นของตนบ้างซึ่งจุดนี้เป็นประเด็นที่ทำให้การดูข่าวภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างต่างไปจากข่าวเมืองหลวง

แน่นอนว่า ตัวอย่างเช่น การดูข่าวอาชญากรรม ฆาตกรรม หรือข่มขืน จะเป็นข่าวที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครหรือในต่างจังหวัด กลุ่มตัวอย่างก็ไม่มีรู้สึกแตกต่างกันแต่อย่างใด จะมีฆาตกรรมที่บุรีรัมย์หรือกรุงเทพฯ ก็เหมือนกัน ข่าวประเภทนี้ต่างก็เป็นข่าวที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นได้กับทุกคน ลักษณะการให้ความสนใจ การรับรู้ และการตอบสนอง มีแนวโน้มว่าจะไปในทิศทางเดียวกันไม่ว่าข่าวนั้นจะมีสถานที่เกิดเหตุที่ใดก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าหากเป็นกรณีที่เกิดเหตุการณ์ในท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับตนอย่างมาก กลุ่มตัวอย่างก็จะให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษ เช่น กรณีที่มีการข่มขืนพยาบาลที่โรงพยาบาลห้วยทับทัน จ. ศรีสะเกษ เป็นต้น เพราะคนเรายังคงให้ความสนใจและความสำคัญกับสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมใกล้ตัวมากกว่า ยิ่งใกล้เท่าใดก็ยิ่งสนใจมากขึ้นเท่านั้น

นอกจากจะมองว่าข่าวเมืองหลวงเป็นเรื่องไกลตัวแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังเห็นว่าตนได้รับรู้เรื่องราวของคนในเมือง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครมากแล้ว แต่ประชาชนในกรุงเทพมหานครได้รับรู้เรื่องราวเหตุการณ์ในท้องถิ่นต่างๆ น้อยกว่า จึงต้องการให้มีข่าวสารจากท้องถิ่นชนบทถูกส่งผ่านเข้าไปให้คนในเมืองได้รับรู้บ้าง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมองว่า การกระจายของข่าวที่ได้รับคำแนะนำยังไม่สามารถเป็นไปได้อย่างทั่วถึง กลุ่มตัวอย่างต้องการข่าวสารที่บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตน ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ต้องการรับรู้เพียงอย่างเดียว หากทว่าต้องการให้คนกลุ่มอื่นได้รับรู้ด้วย

ข่าวใกล้ตัว

ในการวิจัยนี้เน้นไปที่ข่าวเกษตรและข่าวช่วงแปลกจริงหนอโดยคำรณ หว่างหวังศรี ที่ออกอากาศในรายการข่าวภาคค่ำทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เนื่องจากชาวชนบทส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรม และช่วงแปลกจริงหนอมีลักษณะเป็นข่าวที่นำเสนอเรื่องราวต่างๆ ในท้องถิ่นต่างจังหวัดที่มีมิติของความบันเทิงเข้ามาสอดแทรกอยู่ด้วย

ข่าวเกษตร

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข่าวเกษตรที่นำเสนอในรายการข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบันมีปริมาณน้อยมากและไม่ค่อยนำเสนอในรายละเอียดให้เป็นที่เข้าใจได้ง่าย อีกทั้งภาษาที่ใช้ในการรายงานข่าวก็ค่อนข้างจะเป็นภาษาวิชาการจนเกินไป

1. ข่าวเกษตรในรายการข่าวโทรทัศน์มีปริมาณน้อย

“ข่าวเกษตรมีน้อย แต่ก่อนช่อง 7 ยังมีช่วงข่าวเกษตร “กสิกรแข่งขัน คือ กระดุกกันหลังของชาติ” เดี่ยวนี้ไม่มีแล้ว”

(ศรชัย พิมาทัย, สนทนากลุ่ม)

“บางที่ข่าวก็พูดกันเชิงวิชาการเกินไป ชาวบ้านฟังไม่รู้เรื่อง ผมเองก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเลย”

(วินัย พิมาทัย, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวเกษตร ตอนนี้ก็เห็นมีแต่ของช่อง 9 ข่าวเพื่อนเกษตร”

(เสถียร สะอึ้งทอง, สนทนากลุ่ม)

“เดี๋ยวนี้ไม่ค่อยมีเลขข่าวเกษตร แต่ก่อนช่อง 7 จะมีข่าวเกษตรกรเป็นช่วงชัดเจน เดี่ยวนี้น้อยลง ตอนนีชอบดูข่าวช่อง 3 เพราะชอบ “ซีพจรข่าว” แต่ช่อง 3 ก็ไม่มีข่าวเกษตรเลย”

(ราตรี แซ่กี, สนทนากลุ่ม)

“ข้าวเกษตรไม่ค่อยมีเลย แบบที่เป็นตัวอย่างว่าเขาทำมาแล้วดี คຸ້ມค่าเงินที่ลงไป ได้ผลผลิตคຸ້มนี้น้อย ไม่ค่อยบอกวิธี จะเป็นสรุป อยากให้เขาเสนอข้าวเกษตร มากกว่านี้ในช่วงรายการข่าว รายการอื่นลุงก็ไม่ค่อยได้ดู เมืองไทยเราเป็น เมืองการเกษตร พื้นฐานมาแต่เดิมใหญ่ด้วยการเกษตร ก็น่าจะสนับสนุนกัน หน่อย”

(ทองใส สຸ້มมาตร, สทนทากลຸ່ມ)

“ส่วนใหญ่มิแต่รายการ บอกวิธีทำอย่างนั้น ทำอย่าง นี้ แต่ข่าวนี้ไม่ค่อยเห็นมิ แล้วอย่างข่าวพวกจังหวัดนั้น พิษผลนั้นออกอันนี้ออกหรือยัง มาณ้อยอย่างไร ราคาเท่าไร ไม่ค่อยมี ถ้ารู้เราก็จะได้ทำถูกช่วง”

(บุญมิ ดวงฤทธิ, สทนทากลຸ່ມ)

2. การใช้ภาษารายงานข่าวเกษตรเป็นวิชาการเกินไป

“บางทีก็พูดกันเชิงวิชาการเกินไป ชาวบ้านฟังไม่รู้เรื่อง ผมเองก็ยังไม่ค่อยเข้าใจ เลย”

(วินัย พิมาทัย, สทนทากลຸ່ມ)

“บ้านนอกเราดูวิชาการเกินไปไม่รู้เรื่อง ให้มีทั้งเนื้อหาสาระทั้งบันเทิงจะน่าดู”

(ประยูร พิมาทัย, สทนทากลຸ່ມ)

เป็นที่น่าสังเกตว่าจากผลการวิจัยในส่วนของพฤติกรรมการรับชมรายการข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง ในส่วนของประเภทของข่าวที่กลุ่มตัวอย่างชอบดูที่สุดนั้น พบว่าอันดับความชอบข่าวเกษตรนั้นอยู่ในลำดับท้ายๆ ประเด็นที่น่าสนใจ ก็คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร แต่กลับเหมือนจะไม่ค่อยสนใจข่าวเกษตร ทั้งนี้ก็เนื่องมาจาก

1. สັດส่วนและปริมาณการนำเสนอข่าวเกษตรในช่วงภาคค่ำที่กลุ่มตัวอย่างติดตามชมเป็นประจำนั้นมีน้อยมากหรือไม่มีเลยสำหรับบางสถานี พิจารณาจากสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างติดตามชมรายการข่าวภาคค่ำเป็นประจำได้แก่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ช่อง 3 และช่อง 9 ตามลำดับ พบว่า สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 นั้นมีการเสนอข่าวเกษตรเฉลี่ยวันละข่าวเท่านั้นและไม่มีการแบ่งแยกเป็นช่วงชัดเจนเหมือนในอดีตที่ข่าวเกษตรเคยเป็นจุดเด่นของสถานีช่องนี้ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 นั้นไม่มีการเสนอข่าว

เกษตรเลข ส่วนสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 นั้นมีข่าวเกษตร ช่วงเพื่อนเกษตร ชัดเจน หากแต่มีกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยที่ติดตามชมรายการข่าวจากช่อง 9 (4 คน)

2. ลักษณะการนำเสนอและการใช้ภาษาในการรายงานข่าวเกษตรเป็นวิชาการเกินไป นอกจากจะทำให้ดูข่าวไม่ค่อยเข้าใจแล้ว ยังไม่ค่อยดึงดูดใจให้ดูด้วย การนำเสนอข่าวเกษตรนั้นค่อนข้างสั้น รวบรัด เป็นไปในลักษณะสรุป ไม่ค่อยลงในรายละเอียด ประกอบกับการใช้ภาษาเชิงวิชาการทำให้ข่าวไม่น่าสนใจ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการข่าวสารด้านการเกษตรที่เสนอรายละเอียดที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพของตนได้ กลุ่มตัวอย่างจึงมีการติดตามข่าวสารข้อมูลด้านการเกษตรจากรายการในรูปแบบอื่นมากกว่า ได้แก่ จารายการเพื่อการเกษตรโดยตรง เช่น รายการไม่ลองไม่รู้และรายการผู้ใหญ่บ้านคำดีที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เป็นต้น เพราะรูปแบบรายการสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความสนใจของชาวชนบทท้องถิ่น ทั้งตัวพิธีกรที่ดูเป็นกันเอง การดำเนินรายการที่เรียกกันว่าแบบลูกทุ่ง การใช้ภาษาพูดง่ายๆ ไม่ซับซ้อน อีกทั้งมีมิติของความบันเทิงเข้ามาแทรก เช่น การมีเพลงลูกทุ่งคั่นรายการ การนำดาราดลมาเป็นพิธีกรร่วม เป็นต้น

“จะดูเกษตรต้องดูรายการ ไม่ลองไม่รู้ เขาก็ดีของเขา มีขึ้นคอนให้ดู”

(จิต พูนอุดม, สนทนากลุ่ม)

“ถ้าเป็นอย่างรายการผู้ใหญ่บ้านคำดี ไม่ลองไม่รู้ก็น่าดู คนดูเยอะ”

(คาน สะอึ้งทอง, สนทนากลุ่ม)

“เขาเล่าว่าทำอันนั้นอันนี้ ต่อมาก็มีเพลงคั่นรายการ มีเพลงให้ฟัง มีบันเทิง เราก็ชอบเพลงจบผู้ใหญ่บ้านคำดีก็ไป พาไปดูปลาคุอะไรก็ไป ชอบอย่างนี้”

(สม หมายชัย, สนทนากลุ่ม)

“ที่ชอบดูมากที่สุดเรื่องเกษตรของเด่น ดอกประดู่ รายการ ไม่ลองไม่รู้ ผู้ใหญ่บ้านคำดีก็ดู แต่ดูไม่บ่อยเท่าไม่ลองไม่รู้”

(มณี นวคำ, สนทนากลุ่ม)

ข่าวช่วงแปลกจริงหนอ

ส่วนข่าวในช่วงแปลกจริงหนอ โดยคำรณ หว่างหวังศรี ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ซึ่งเป็นข่าวที่นำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ การนำเสนอค่อนข้างสนุกสนาน มีมิติของความบันเทิงเข้ามาสอดแทรก เช่นการนำเสนอเรื่องแปลก การเปิดโอกาสให้ชาวบ้านร่วมสนทนาและเสนอข่าว การนำเพลงลูกทุ่งที่มีเนื้อหาและความหมายใกล้เคียงมาประกอบ เป็นต้น ข่าวช่วงนี้เป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างมาก กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข่าวที่ดูสนุก และมีเนื้อหาที่ใกล้ตัว ใกล้เคียงกับประสบการณ์ชีวิตที่ตนพบเห็นอยู่ เป็นการนำเสนอภาพความเป็นจริงของชีวิตชนบทได้อย่างน่าติดตาม แต่ข่าวนั้นค่อนข้างสั้นและมีระยะเวลาการนำเสนอสั้นเกินไป

“ชอบดูข่าวของคำรณ ดูจนจบทุกวัน สนุก อย่างข่าวที่ชาวนาเอาต้นกล้าไปดำนาบนถนน ไม่มีที่จะดำนากันแล้วทุกวันนี้”

(มณี นวคำ, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวของคำรณนี่ดี ส่วนมากออกไปในท้องถิ่น ชื่อช่วงแปลกจริงหนอ บางทีก็แปลก บางทีดูแล้วก็ไม่เห็นแปลก แต่ก็ชอบดูเพราะมีเรื่องบ้านนอกแบบเราๆ”

(อรทัย สุ่มมาตร, สนทนากลุ่ม)

“ข่าวเกี่ยวกับชนบทอย่างของคำรณ หว่างหวังศรี ออกมาสั้นๆก็จบแล้ว ยังดูไม่ทันจะถึงไหนเลขก็ไปแล้ว ข่าวกรุงเทพฯมันยาว ชัดเจนกว่า กรุงเทพฯเป็นเมืองใหญ่ ก็เลยออกข่าวไปเรื่อย ละเอียด ชนบทมันออกข่าวน้อยแล้วก็จบไป”

(เสื่อ แซ่กี, สนทนากลุ่ม)

จะเห็นได้ว่าจากข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สนับสนุนให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบันเป็นเรื่องของคนในสังคมเมืองเป็นส่วนใหญ่ และแทบจะไม่ใช้เรื่องสำหรับคนชนบท พิจารณาได้จาก ข่าวเกษตรอันเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของชาวชนบทส่วนใหญ่มีค่อนข้างน้อยและการนำเสนอไม่ค่อยอยู่ในความสนใจของชาวบ้าน ในขณะที่ข่าวที่เกี่ยวข้องและการนำเสนอที่น่าติดตามก็กลับมีปริมาณและระยะเวลาในการนำเสนอน้อยมากเช่นกัน

ความคิดเห็นที่มีต่อข่าวท้องถิ่น

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่ได้รับชมรายการข่าวท้องถิ่นจากทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 จังหวัดอุบลราชธานีเลยเพราะรับสัญญาณได้ไม่ชัดเจนและไม่มีการส่งตัวอย่างคนใดได้ติดตั้งแผงรับสัญญาณเฉพาะของทางสถานี จึงไม่มีรายงานความคิดเห็นในส่วน ของเนื้อหาและการนำเสนอข่าว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่าสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 แต่ก็มีบางส่วนที่ยังไม่ทราบว่าส่งสัญญาณมาจากจังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนน้อยที่ทราบว่ามีการข่าวท้องถิ่น เนื่องจากไม่เคยรับชมรายการจากทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 เลย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงไม่ทราบว่ามีการข่าวท้องถิ่น

“ข่าวท้องถิ่นที่ช่อง 11 ไม่ได้ดูหรอก ดูไม่ได้ วันนั้นมีถ่ายทอดแต่คืนเทียนที่อุบลฯ อยากดู แต่ดูไม่ได้ มีแต่เสียง ไม่มีภาพ ไม่ได้ติดตั้งรับสัญญาณ ข่าวท้องถิ่นก็อยากจะดูว่ามันเป็นอย่างไร สถานีส่งอยู่อุบลฯ ไม่ใช่หรือ อยู่ใกล้ๆ ยังรับไม่ได้”
(เต็มดวง สีสาย, สนทนากลุ่ม)

“ช่อง 11 มีสถานีอยู่แค่ที่จ.อุบลฯ แต่ที่ศรีสะเกษ อ.กันทรลักษ์ เรารับไม่ได้ ความจริงเราสนใจนะ อุบลฯเป็นอย่างไร สุรินทร์เป็นอย่างไร แต่ทำไมดูไม่ได้ ดูไม่ได้”
(ศรชัย พิมาทัช, สนทนากลุ่ม)

“แต่ไม่ใช่ว่ามีแล้วต้องไปซื้อเสาอากาศมาคิดอีกแผงหนึ่ง คือไม่อยากเสียเงินเพิ่ม”
(อรทัย สุ่มมาตร, สนทนากลุ่ม)

“เรื่องอะไรจะต้องไปเสียเงินติดเสาอากาศแค่ช่องเดียว เราก็ ดูของกรุงเทพฯ ที่เดียวได้ตั้งหลายช่อง มีข่าวของทั้งประเทศ”
(ทรงศรี แก้ววิชัย, สนทนากลุ่ม)

“ช่อง 3 ช่อง 7 ช่อง 9 ใช้แผงรับสัญญาณแผงเดียว 400 กว่าบาทรับได้หมด ทำไมจะต้องไปใส่เพิ่มช่อง 11 เพื่อรับเพียงช่องเดียว ไอทีวีก็เหมือนกัน ก็เลขไม่ดู แต่เคยถามคนอุบลฯเองบางคนยังรับช่อง 11 ไม่ได้เลยก็มี”
(ทองใส สุ่มมาตร, สนทนากลุ่ม)

“ที่บ้านรับช่อง 11 ไม่ได้ ไม่มีแผงรับสัญญาณ มีข่าวท้องถิ่นของช่อง 11 แต่ดูไม่ได้ ดูได้ช่อง 3 ช่อง 9 ชัดเจน แต่ช่อง 5 ไม่ค่อยชัดเท่าไร อยากดูข่าวท้องถิ่น แล้วยัง มีรายการหมอลำหมู่ด้วย อยากดูที่สุด แต่ว่าต้องคิดแผงรับสัญญาณเพิ่ม เลยไม่คิด เพราะยังไม่อยากเสียเงิน”

(เริ่ม คุณสุข, สันทนาการกลุ่ม)

“ไม่รู้เลยว่าข่าวท้องถิ่น ช่อง 11 ไม่ได้ดู รับไม่ได้ ไม่ชัดเลย ถ้าชัดก็น่าดู น่าจะปรับปรุงนะตรงนี้ ถ้ามีก็คงจะติดตามดี”

(เที่ยง ละมุน, สันทนาการกลุ่ม)

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับชมรายการข่าวท้องถิ่น ก็คือการไม่มีความสามารถในการเข้าถึงสื่อ โดยอุปสรรคสำคัญที่กีดกันการเข้าถึงสื่อในที่นี้ก็คือปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง การจะรับชมรายการจากทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 นั้นจำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม คือต้องติดตั้งแผงรับสัญญาณเพิ่มต่างหากอีก 1 ชุด นั้นหมายถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียเพิ่ม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามิแผงรับสัญญาณเดิมแผงเดียวก็สามารถที่จะรับชมรายการจากสถานีโทรทัศน์อื่นๆ ได้หลายสถานีด้วยกัน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าพ้นจากปัจจัยด้านอุปกรณ์รับสัญญาณแล้ว การจะรับชมรายการข่าวท้องถิ่นก็อาจจะยังติดปัญหาเรื่องเวลาในการออกอากาศ ถึงแม้หากกลุ่มตัวอย่างสามารถรับสัญญาณได้และสามารถรับชมได้ชัดเจน แต่เวลาในการออกอากาศรายการข่าวท้องถิ่น คือเวลา 17.00-17.30 นาฬิกา ซึ่งเป็นเวลาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่กลับเข้าบ้านหรือเพิ่งเลิกงาน จึงนับว่าเป็นเวลาในการนำเสนอที่ไม่ค่อยเหมาะสมนัก

สรุป : กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข่าวระดับประเทศอย่างข่าวการเมืองส่วนใหญ่เสนอแต่เรื่องความขัดแย้ง กลุ่มตัวอย่างดูข่าวการเมืองเพราะความเคยชินว่าต้องดูเพื่อให้รู้ความเป็นไปต่างๆ ส่วนข่าวเศรษฐกิจนั้นกล่าวได้ว่าแทบจะไม่ได้อยู่ในความสนใจของกลุ่มตัวอย่างเลยเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมองว่ามีแต่การนำเสนอข่าวเศรษฐกิจของคนรวยเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจของชาวบ้านบ้าง

ส่วนการนำเสนอข่าวเมืองหลวงและข่าวภูมิภาคนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปริมาณและการนำเสนอข่าวเมืองหลวงมีมากกว่าข่าวภูมิภาค ข่าวเมืองหลวงมีเนื้อหาและรายละเอียดมากกว่า ใน

ขณะที่ข่าวภูมิภาคมีเนื้อหาและรายละเอียดน้อยกว่า และมักนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นในจังหวัดใหญ่ๆมากกว่าเรื่องราวในท้องถิ่นชนบท อีกทั้งยังมองว่าข่าวเมืองหลวงนั้นเป็นเรื่องราวที่ค่อนข้างไกลตัว ไม่มีผลประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของตน ในขณะที่ข่าวภูมิภาคยังมีการเสนอเรื่องราวต่างจังหวัดชีวิตชนบทที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของกลุ่มตัวอย่างบ้าง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังต้องการให้มีการส่งผ่านข่าวท้องถิ่นชนบทขึ้นไปให้คนในเมืองได้รับรู้มากขึ้น